Baze podataka

Predavanja

14. Privremenei virtualne tablice

Svibanj, 2021.

Vrste tablica (relacija)

1. Temeljna tablica (base table)

2. Privremena tablica (temporary table)

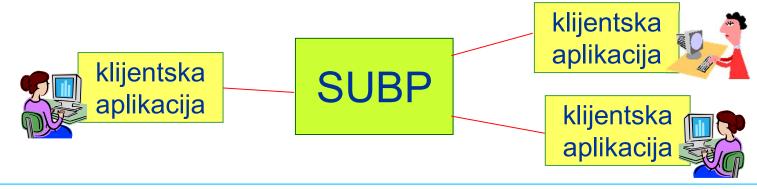
3. Virtualna tablica (virtual table, view)

1. Temeljna tablica

- Tablica korespondentna relaciji, odnosno skupu entiteta u konceptualnoj shemi, čija su shema i sadržaj <u>trajno</u> pohranjeni u bazi podataka
- Obavljanjem naredbe CREATE TABLE u rječnik podataka se pohranjuju metapodaci
 - naziv tablice
 - nazivi i tipovi atributa
 - integritetska ograničenja
 - ostali metapodaci (vrijeme kreiranja, vlasnik, primijenjena fizička organizacija, itd.)
- Shema i sadržaj temeljne tablice su postojani: pohranjeni su u bazi podataka na neograničeno vrijeme
 - mijenjaju se tek u slučaju obavljanja eksplicitnih operacija za izmjenu sadržaja (UPDATE, DELETE, INSERT) ili sheme tablice (ALTER TABLE)

(SQL-sjednica)

- SQL-sjednica (SQL-session) je kontekst u kojem jedan korisnik obavlja niz SQL naredbi putem jedne veze (SQL-Connection) prema sustavu za upravljanje bazama podataka
 - SQL-sjednica započinje u trenutku kada korisnik ostvari vezu (connect) sa sustavom za upravljanje bazama podataka
 - npr. u trenutku kada korisnik uporabom klijentske aplikacije pgAdmin ostvari vezu s PostgreSQL sustavom za upravljanje bazama podataka
 - SQL-sjednica završava u trenutku kada korisnik prekine vezu (disconnect) prema sustavu za upravljanje bazama podataka

2. Privremena tablica

- Tablica čija su shema i sadržaj u bazu podataka pohranjeni privremeno
- Stvara se obavljanjem naredbe CREATE TEMP TABLE
 - sintaksa preostalog dijela naredbe je identična sintaksi naredbe CREATE TABLE, uz određena ograničenja
 - npr. nije moguće definirati ograničenje referencijskog integriteta
- Privremena tablica je u dosegu ("vidljiva je") <u>isključivo</u> u okviru SQL-sjednice tijekom koje je kreirana
 - svaka SQL-sjednica koristi svoje privremene tablice
- Privremene tablice se koriste kao pomoćni objekti, npr. za pohranu međurezultata pri obavljanju složenijih upita
 - zašto temeljne tablice nisu prikladne za tu namjenu?
- Privremena tablica se uklanja iz baze podataka:
 - obavljanjem naredbe DROP TABLE nazivPrivremenetablice ili
 - završetkom SQL-sjednice tijekom koje je ta privremena tablica kreirana, ili
 - (PostgreSQL: moguće je kod definicije privremene tablice navesti da se uklanja po završetku transakcije)

Vježba

- Svaka SQL-sjednica koristi svoje privremene tablice
- Otvorite dvije sjednice (npr. pgAdmin) i u svakoj obavite:

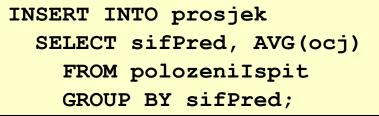
```
CREATE TEMP TABLE t1 (
  id int
                                                   Što
                                                  vraća?
INSERT INTO t1 VALUES (1);
SELECT * FROM t1;
                              SELECT * FROM t1;
                      Što
                              CREATE TEMP TABLE t1 (
                    vraća?
                                id int
                      Što
                              INSERT INTO t1 VALUES
                    vraća?
                                                      (2);
SELECT * FROM t1;
                              SELECT * FROM t1;
                                                       Što
                                                     vraća?
```

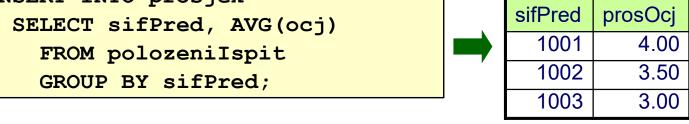
Primjer

Ispisati najmanju i najveću prosječnu ocjenu predmeta

u obliku:	minPros	maksPros
	3.00	4.00

```
CREATE TEMP TABLE prosjek (
                                          prosjek
  sifPred INTEGER
, prosOcj DECIMAL(3,2));
                                          sifPred
                                                 prosOci
```



```
SELECT MIN(prosOcj) AS minPros
                                                  maksPros
                                          minPros
     , MAX(prosOcj) AS maksPros
                                             3.00
                                                      4.00
  FROM prosjek;
```

Za vježbu riješiti bez korištenja privremene tablice!

polozenilspit

mbr

100

101

102

100

101

100

101

prosjek

sifPred

1001

1001

1001

1002

1002

1003

1003

oci

5

4

2

3

Skraćena sintaksa stvaranja TEMP tablice

- Većina SUBP-ova podržava i skraćenu sintaksu stvaranja TEMP tablice, na temelju upita.
- Npr. u PostgreSQL-u, sljedeća naredba zamjenjuje prve dvije naredbe s prethodne prikaznice:

```
CREATE TEMP TABLE prosjek (sifPred,prosOcj)

AS

SELECT sifPred, AVG(ocj) AS prosOcj

FROM polozeniIspit

GROUP BY sifPred;
```

Primjer (nastavak)

 Treba primijetiti: sadržaj privremene tablice prosjek neće se "automatski" promijeniti nakon upisa još jedne n-torke u temeljnu tablicu polozenilspit

INSERT INTO polozeniIspit VALUES(102, 1003, 2);

polozenilspit

mbr	sifPred	ocj
100	1001	5
101	1001	4
102	1001	3
100	1002	2
101	1002	5
100	1003	3
101	1003	3
102	1003	2

Sadržaj
privremene
tablice se
time nije

 \rightarrow

prosjek

sifPred	prosOcj
1001	4.00
1002	3.50
1003	3.00

prosjek za predmet 1003 bi trebao biti 2.67

SELECT MIN(prosOcj) AS minPros
 , MAX(prosOcj) AS maksPros
FROM prosjek;

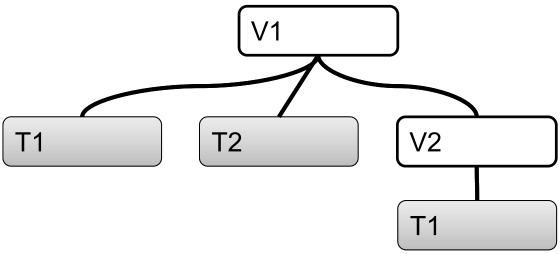
promijenio:

minPros	maksPros
3.00	4.00

neispravan rezultat

3. Virtualne tablice

- Tablica kojoj su shema i sadržaj definirani izrazom relacijske algebre čiji su operandi temeljne ili virtualne tablice.
 - u praksi, shema i sadržaj virtualne tablice opisuju se u obliku SQL upita

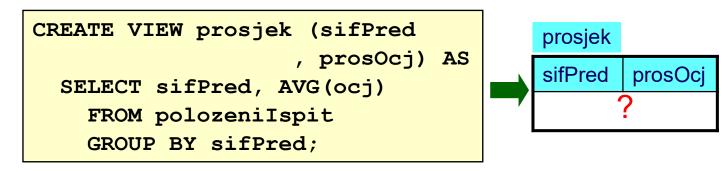
 Sadržaj virtualne tablice dinamički se određuje u trenutku obavljanja operacije nad virtualnom tablicom: ovisi o trenutačnom stanju temeljnih tablica

Virtualna tablica (primjer)

 Problem "zastarijevanja" podataka u privremenim tablicama može se izbjeći uporabom virtualnih tablica

polozenilspit

mbr	sifPred	ocj
100	1001	5
101	1001	4
102	1001	3
100	1002	2
101	1002	5
100	1003	3
101	1003	3

 Tek <u>u trenutku obavljanja upita</u>, SUBP dinamički određuje sadržaj virtualne tablice *prosjek*

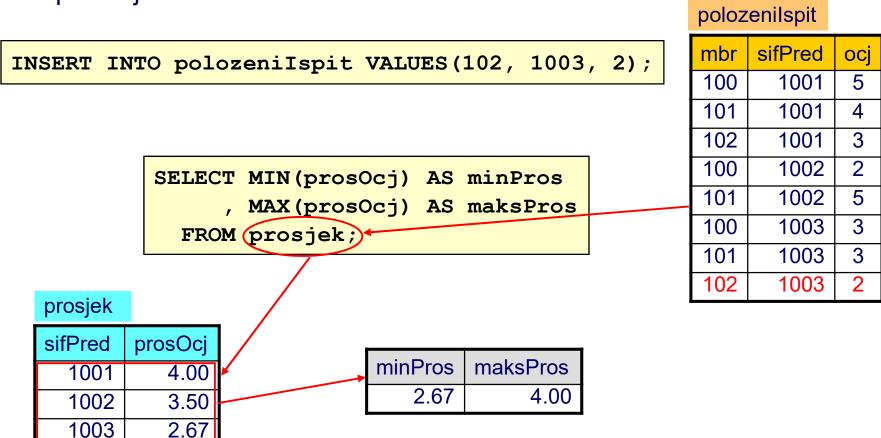
sifPred	prosOcj
1001	4.00
1002	3.50
1003	3.00

SELECT MIN(prosOcj) AS minPros
, MAX(prosOcj) AS maksPros
FROM prosjek;

minPros	maksPros
3.00	4.00

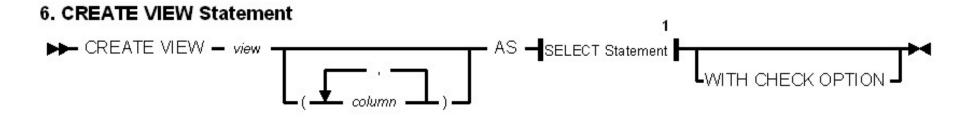
Primjer (nastavak)

Sadržaj virtualne tablice se ponovno određuje pri izvršavanju svakog upita koji koristi tu virtualnu tablicu

Naredba za kreiranje virtualne tablice

Virtualna tablica se kreira naredbom CREATE VIEW

- SELECT Statement može sadržavati sve prethodno opisane dijelove SELECT naredbe
- Virtualna tablica se uklanja iz baze podataka naredbom:
 - DROP VIEW nazivVirtualnetablice;

Svojstva virtualne tablice

- Obavljanjem naredbe CREATE VIEW u rječnik podataka se pohranjuje samo <u>definicija</u> virtualne tablice
 - sadržaj virtualne tablice se određuje tek za vrijeme izvršavanja upita koji koristi virtualnu tablicu
 - odnosno, sadržaj virtualne tablice uvijek odražava sadržaj temeljnih tablica u trenutku izvršavanja upita u kojem se virtualna tablica koristi
- virtualne tablice se u upitima mogu koristiti na svim mjestima gdje se mogu koristiti temeljne tablice
 - između ostalog i za kreiranje novih virtualnih tablica
- za razliku od privremene tablice
 - definicija virtualne tablice je trajno pohranjena u bazi podataka
 - virtualna tablica je u dosegu ("vidljiva je") u svim SQL-sjednicama
 - (PostgreSQL podržava i koncept TEMP VIEW, virtualna tablica koja traje samo koliko i sjednica)

Atributi virtualne tablice

- Ako se nazivi atributa u definiciji virtualne tablice ne navedu, nazivi atributa virtualne tablice određeni su nazivima atributa u SELECT naredbi kojom se definira sadržaj virtualne tablice
- tipovi podataka za atribute virtualne tablice proizlaze iz tipova podataka atributa temeljnih tablica koje se koriste u definiciji virtualne

tablice

CREATE VIEW zadrani1 AS

SELECT mbr, ime, prez

FROM osoba

WHERE pbrStan = 23000;

SELECT * FROM zadrani1;

mbr	ime	prez
101	Ana	Kolar
103	Tea	Ban

osoba

mbr	ime	prez	pbrStan
101	Ana	Kolar	23000
102	Tomo	Novak	21000
103	Tea	Ban	23000

CREATE VIEW zadrani2 (matBr		
, imeSt		
, prezSt) AS		
SELECT mbr, ime, prez		
FROM osoba		
WHERE pbrStan = 23000;		
SELECT * FROM zadrani2;		

matBr	imeSt	prezSt
101	Ana	Kolar
103	Tea	Ban

Atributi virtualne tablice

 Ako se u listi za selekciju pri definiciji virtualne tablice koriste izrazi, nazive atributa virtualne tablice treba eksplicitno navesti

polozenilspit

mbr	sifPred	ocj
100	1001	2
101	1001	4
102	1001	3
100	1002	2
101	1002	5
100	1003	3
101	1003	3

```
CREATE VIEW prosjek (sifPred
, prosOcj) AS
SELECT sifPred, AVG(ocj)
FROM polozeniIspit
GROUP BY sifPred;
```

```
CREATE VIEW prosjek AS

SELECT sifPred

, AVG(ocj)

FROM polozeniIspit

GROUP BY sifPred;
```

ispravno

```
neispravno
```

Dopušteno, ali **besmisleno** u PostgreSQLu, atribut će se zvati "?column?". Ako se navedu dva izraza, onda dolazi do greške.

CREATE TEMP TABLE T1 AS SELECT 1 AS A, NULL AS B;

Kod ovog pristupa treba pripaziti na: Nazive atributa koje vraća upit (jer će poslužiti za imenovanje atributa TEMP tablice)

Materijalizirane virtualne tablice

- SUBP fizički pohranjuje sadržaj virtualne tablice. Kada se promijeni sadržaj neke od temeljnih tablica pomoću kojih je virtualna tablica definirana, SUBP automatski mijenja i sadržaj materijalizirane virtualne tablice
 - prednost: virtualne tablice koje se vrlo često koriste, a čiji se sadržaj određuje složenim upitima, ne moraju se svaki puta kada neki korisnik koristi tu virtualnu tablicu ponovno izračunavati
 - nedostatak: ako se temeljne tablice pomoću kojih je virtualna tablica definirana često mijenjaju, pri svakoj izmjeni temeljnih tablica troši se dodatno vrijeme radi izmjene sadržaja virtualne tablice
- Podržavaju rijetki, Oracle prvi, SQL Server (Indexed views)
- PostgreSQL ne održava automatski podatke u materijaliziranoj virtualnoj tablici ažurnim, tj. potrebno je ručno osvježiti podatke

Implementacija virtualnih tablica

 Kako sustavi za upravljanje bazama podataka izvršavaju upite koji sadrže virtualne tablice (ako se ne radi o materijaliziranim virtualnim tablicama)?

Modifikacijom upita

 SUBP ugrađuje elemente definicije virtualne tablice u originalni SQL upit koji koristi virtualnu tablicu - umjesto originalnog SQL upita izvršava se modificirani SQL upit

Izvršavanje modifikacijom upita

Primjer:

mbr	predmet	ocj
100	Elektronika	3
100	Fizika	2
101	Elektronika	5
101	Fizika	2
102	Fizika	1
103	Fizika	5

4	
stuc	4
่อเนเ	ı
	-

mbr	ime	prez	pbrStan
100	Ivan	Kolar	52100
101	Ana	Horvat	42230
102	Jura	Novak	52100
103	Ana	Ban	52100

	4
m	esto

pbr	nazMjesto
42000	Varaždin
52100	Pula
42230	Ludbreg

studenti koji su položili predmet Fizika

CREATE VIEW polfiz AS

SELECT stud.*, ocj

FROM ispit, stud

AND ocj > 1;

```
korisnik obavlja:
```

```
SELECT * FROM polFiz;
```

ispit

SUBP modificira upit

```
SELECT stud.*, ocj
FROM ispit, stud
WHERE ispit.mbr = stud.mbr
AND predmet = 'Fizika'
AND ocj > 1;
```


	mbr	ime	prez	pbrStan	ocj
	100	Ivan	Kolar	52100	2
1	101	Ana	Horvat	42230	2
	103	Ana	Ban	52100	5

WHERE ispit.mbr = stud.mbr

AND predmet = 'Fizika'

Primjer (nastavak)

 Ispisati prezime, ime i dobivenu ocjenu iz Fizike za studente koji su položili Fiziku, a stanuju u Puli

```
CREATE VIEW polFiz AS

SELECT stud.*, ocj

FROM ispit, stud

WHERE ispit.mbr = stud.mbr

AND predmet = 'Fizika'

AND ocj > 1;
```

korisnik obavlja:

```
SELECT polFiz.prez, polFiz.ime, polFiz.ocj
FROM polFiz, mjesto
WHERE polFiz.pbrStan = mjesto.pbr
AND nazMjesto = 'Pula';
```


SUBP modificira upit

```
SELECT stud.prez, stud.ime, ispit.ocj
FROM ispit, stud, mjesto
WHERE ispit.mbr = stud.mbr
AND predmet = 'Fizika'
AND ocj > 1
AND stud.pbrStan = mjesto.pbr
AND nazMjesto = 'Pula';
```


prez	ime	ocj
Kolar	Ivan	2
Ban	Ana	5

Virtualna tablica: INSERT, UPDATE, DELETE

 virtualne tablice se također mogu koristiti u naredbama INSERT, UPDATE i DELETE

CREATE VIEW splitStud AS

SELECT mbr, ime, prez, pbrStan

FROM stud

WHERE pbrStan = 21000;

stud

	mbr	ime	prez	pbrStan
1	100	Ivan	Kolar	31000
	101	Ana	Horvat	21000

INSERT INTO splitStud

VALUES (102, 'Jure', 'Novak', 21000);

SELECT * FROM splitStud;

mbr	ime	prez	pbrStan
101	Ana	Horvat	21000
102	Jure	Novak	21000

INSERT INTO splitStud
VALUES (103, 'Tea', 'Ban', 10000);

SELECT * FROM splitStud;

mbr	ime	prez	pbrStan
101	Ana	Horvat	21000
102	Jure	Novak	21000

n-torka jest unesena u temeljnu tablicu, ali se "ne vidi" u virtualnoj tablici

SELECT * FROM stud;

mbr	ime	prez	pbrStan
100	Ivan	Kolar	31000
101	Ana	Horvat	21000
102	Jure	Novak	21000
103	Tea	Ban	10000

Virtualna tablica: INSERT, UPDATE, DELETE

 SUBP ne može promijeniti "sadržaj virtualne tablice" - umjesto toga mora promijeniti sadržaj temeljnih tablica koje se koriste u definiciji te virtualne tablice

ispit

mbr	predmet	ocj
100	Elektronika	1
100	Fizika	5
101	Elektronika	1
101	Fizika	3

```
CREATE VIEW prosli AS

SELECT * FROM ispit

WHERE ocj > 1;
```

```
CREATE VIEW pali AS

SELECT * FROM ispit

WHERE ocj = 1;
```

korisnik obavlja:

```
UPDATE prosli SET ocj = 4
WHERE mbr = 100
AND predmet = 'Fizika';
```


SUBP modificira upit

```
UPDATE ispit SET ocj = 4
WHERE ocj > 1
AND mbr = 100
AND predmet = 'Fizika';
```

Virtualna tablica: problem migrirajućih n-torki

- n-torka se pojavljuje u virtualnoj tablici onda kada zadovoljava uvjet iz definicije virtualne tablice
 - n-torka unesena u virtualnu tablicu ili izmijenjena u virtualnoj tablici može "nestati" iz te virtualne tablice (i eventualno se "pojaviti" u nekoj drugoj virtualnoj tablici)

ispit

	mbr	predmet	ocj
t ₁	100	Elektronika	1
t ₂	100	Fizika	5
t ₃	101	Elektronika	1
t ₄	101	Fizika	3

```
CREATE VIEW prosli AS

SELECT * FROM ispit

WHERE ocj > 1;
```

```
CREATE VIEW pali AS

SELECT * FROM ispit

WHERE ocj = 1;
```

korisnik obavlja:

```
UPDATE prosli SET ocj = 1
WHERE mbr = 100
AND predmet = 'Fizika';
INSERT INTO prosli
VALUES (102, 'Elektronika', 1);
```

- n-torka t₂ je "nestala" iz *prosli* i "pojavila" se u *pali*
- nova n-torka <102, Elektronika, 1> unesena preko *prosli* se "pojavila" u *pali*

Virtualna tablica: problem migrirajućih n-torki

- Rješenje: virtualne tablice koje se koriste u naredbama koje mijenjaju podatke <u>obavezno</u> se kreiraju uz opciju WITH CHECK OPTION
 - SUBP tada ne dopušta izmjenu ili unos n-torke putem virtualne tablice ukoliko n-torka nakon obavljanja operacije više ne bi pripadala virtualnoj tablici putem koje je izmijenjena ili unesena

```
ispit mbr predmet ocj
100 Elektronika 1
100 Fizika 5
101 Elektronika 1
101 Fizika 3
```

```
CREATE VIEW prosli AS

SELECT * FROM ispit

WHERE ocj > 1

WITH CHECK OPTION;
```

```
CREATE VIEW pali AS

SELECT * FROM ispit

WHERE ocj = 1

WITH CHECK OPTION;
```

```
INSERT INTO prosli     pogreška
    VALUES (102, 'Fizika', 1);

INSERT INTO prosli      O.K.
    VALUES (102, 'Fizika', 3);

INSERT INTO pali      pogreška
    VALUES (102, 'Fizika', 3);
```

Neizmjenjive virtualne tablice

- SUBP ne može promijeniti "sadržaj virtualne tablice" umjesto toga mora promijeniti sadržaj temeljnih tablica koje se koriste u definiciji te virtualne tablice
 - ako je virtualna tablica definirana tako da SUBP nije u stanju jednoznačno odrediti koje operacije treba obaviti na temeljnim tablicama, tada je virtualna tablica neizmjenjiva (non-updatable)

polozenilspit

mbr	sifPred	ocj
100	1001	5
101	1001	4
102	1001	3
100	1002	2
101	1002	5
100	1003	3
101	1003	3

```
CREATE VIEW prosjek (sifPred
, prosOcj) AS
SELECT sifPred, AVG(ocj)
FROM polozeniIspit
GROUP BY sifPred;
```

SELECT * FROM prosjek; sifPred prosOcj 1001 4.00 1002 3.50 1003 3.00

?

```
UPDATE prosjek SET prosOcj = 4.5
WHERE sifPred = 1001;
```

```
INSERT INTO prosjek VALUES (1004, 2.5);
```

Izmjenjive virtualne tablice

- Virtualna tablica je izmjenjiva ako u glavnom SELECT dijelu definicije virtualne tablice koristi atribute iz samo jedne temeljne tablice r(R) i pri tome:
 - ne sadrži eliminaciju duplikata pomoću DISTINCT
 - ne sadrži izraze u listi za selekciju (osim trivijalnih izraza koji sadrže samo ime atributa)
 - izostavljeni atributi ne smiju imati NOT NULL ograničenje ili moraju imati pretpostavljenu (*default*) vrijednost
 - ne sadrži spajanje ili uniju
 - ne sadrži grupiranje i postavljanje uvjeta nad grupom (GROUP BY i HAVING)
- Prethodno navedena ograničenja se ne odnose na eventualne podupite koji se koriste unutar WHERE dijela SELECT naredbe koja se koristi za definiciju virtualne tablice

Primjeri izmjenjivih virtualnih tablica

ispit	matBr	sifPred	datlsp	ocj	sifNas
	1111	1001	29.01.2011	1	101
	1111	1001	05.02.2011	3	101
	1111	1003	28.06.2011	2	303
	1111	1002	27.06.2011	4	202
	1234	1001	29.01.2011	3	202

stud	matBr	prez	ime	pbrSt
	1111	Novak	Ivan	10000
	4444	Ban	Marko	51000
	1234	Kolar	Petar	23000

```
CREATE VIEW poloziliNista AS

SELECT * FROM stud

WHERE NOT EXISTS

(SELECT * FROM ispit

WHERE ispit.matBr = stud.matBr

AND ocj > 1)

WITH CHECK OPTION;
```

```
CREATE VIEW ispitiZadrana1 AS

SELECT matBr
, sifPred
, datIsp
, ocj
FROM ispit
WHERE matBr IN (
SELECT matBr FROM stud
WHERE pbrSt = 23000)
WITH CHECK OPTION;
```

Primjeri neizmjenjivih virtualnih tablica

ispit	pit matBr sifPred d		datlsp	ocj	sifNas
	1111	1001	29.01.2011	1	1111
	1111	1001	05.02.2011	3	1111
	1111	1003	28.06.2011	2	3333
	1111	1002	27.06.2011	4	2222
	1234	1001	29.01.2011	3	2222

```
CREATE VIEW ispitiZadrana2 AS
   SELECT ispit.matBr
     , sifPred
     , datIsp
     , ocj
   FROM ispit, stud
   WHERE ispit.matBr = stud.matBr
     AND pbrSt = 23000;
```


usporediti s <u>izmjenjivom</u> virtualnom tablicom <u>ispitiZadrana1</u> s prethodne stranice!

```
stud matBr prez ime pbrSt

1111 Novak Ivan 10000

1234 Kolar Petar 21000
```

```
CREATE VIEW prosjek
(matBr, prosOcj) AS
SELECT matBr, AVG(ocj)
FROM ispit
GROUP BY matBr;
```

```
CREATE VIEW stud1 (ime_prez) AS

SELECT ime || prez

FROM stud;
```

```
CREATE VIEW poloziliNesto AS

SELECT DISTINCT matBr

FROM ispit

WHERE ocj > 1;
```

Implementacija eksternih shema pomoću virtualnih tablica

konceptualna shema: baza podataka u banci

klijent	jmbg	ime	prez		uplat	alsplata	brRa
	123456	Ana	Horvat				10
	654321	Ivan	Novak	1			10
	123654	Tea	Kolar	1			10
racun	brRac	imbgVI	tinDoo	dot	Rac		10
racuii	DIRac	,	tipRac				10
	1001	123456	kunski	7.2	.2007		
	1002	123456	devizni	1.3	.2006		10
	1003	654321	devizni	4.8	.2004		10
	1004	123654	kunski	8.9	.2005		10
	.001		1.0.110111	3.0	.=000		10

brRac	vrijeme	valuta	iznos
1001	7.8.2007 08:20	HRK	15.00
1002	9.4.2006 12:31	EUR	-100.21
1001	6.5.2007 14:15	HRK	452.15
1004	5.5.2007 16:42	HRK	1200.00
1004	9.9.2005 10:15	HRK	-350.50
1002	7.2.2007 15:01	EUR	235.20
1003	1.4.2005 12:44	USD	2750.00
1001	1.9.2007 12:19	HRK	-250.35
1004	8.2.2006 11:55	HRK	420.00

- za različite kategorije korisnika (aplikacija) definiraju se različite eksterne sheme
 - aplikacija za otvaranje računa
 - aplikacija za deviznu uplatu/isplatu
 - aplikacija za kunsku uplatu/isplatu
 - aplikacija za pregled trenutačnog stanja sredstava u banci

Implementacija eksternih shema pomoću virtualnih tablica

```
CREATE VIEW devRacun AS

SELECT * FROM racun

WHERE tipRac = 'devizni'

WITH CHECK OPTION;
```

```
CREATE VIEW kunRacun AS

SELECT * FROM racun

WHERE tipRac = 'kunski'

WITH CHECK OPTION;
```

```
CREATE VIEW devUplIspl AS
   SELECT * FROM uplataIsplata
   WHERE valuta <> 'HRK'
WITH CHECK OPTION;
```

```
CREATE VIEW kunUplIspl AS

SELECT * FROM uplataIsplata

WHERE valuta = 'HRK'

WITH CHECK OPTION;
```

```
CREATE VIEW pregledStanja
(valuta, ukupno) AS
SELECT valuta, SUM(iznos)
FROM uplataIsplata
GROUP BY valuta;
```

- eksterne sheme za aplikacije
 - za otvaranje računa: klijent, racun
 - za deviznu uplatu/isplatu: devRacun, devUplIspl
 - za kunsku uplatu/isplatu: kunRacun, kunUplIspl
 - za pregled trenutačnog stanja sredstava: pregledStanja

Implementacija eksternih shema pomoću virtualnih tablica

eksterne sheme

